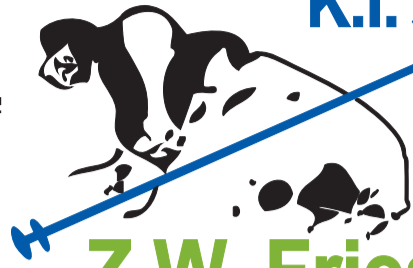

DE Z.W.-FRIESLAND KOERIER

K.I. service

Z.W. Friesland

Onafhankelijk dagblad voor Z.W. Friesland en de rest van Nederland

Eénmalige uitgave december 2023

2 De vrouw achter het bedrijf
ONZE INSEMINATOREN

4 De weg van koe
naar kalf

6 Even voorstellen...
WOORD VAN DE KLANT

Drachtigheids
percentage
+2,2%
Bron: Coöperatie CRV

De drachtigmakers van K.I. service Z.W. Friesland

Het team van K.I.-Zuidwest Friesland sluit het jaar 2023 af met een 2,2% hoger drachtigheidspercentage bij de koeien dan hun collega inseminatoren in Nederland, zo blijkt uit cijfers van CRV Coöperatie.

Een drachtpercentage dat 2,2% hoger ligt dan gemiddeld betekent een beter boereninkomen. Koeien worden sneller drachtig en daarmee krijgen ze groen licht voor een volgende lactatie en daarmee een hogere levensproductie. Bovendien dragen ze bij aan een hogere bedrijfsmelkproductie. De vruchtbaarheid van de veestapel is het vlieg wiel van de melkproductie.

Een prestatie waar het hele team, én vooral onze veehouders blij van worden, aldus de voorvrouw van K.I.-Zuidwest Friesland Siglinda de Vries die toevoegt dat 'haar' mannen elke dag hun best doen om te scoren. 'Daar helpen ze elkaar bij. De jongeren leren van de meer ervaren mannen het insemineren en het scannen. Regelmatig is er bijscholing en hulp van specialisten om de puntjes op de i te zetten.' De vruchtbaarheid van de veestapel is van een heleboel facetten afhankelijk. Daar doen melkveeouders hun best voor en dat geldt ook voor het team van K.I.-Zuidwest Friesland. Het gaat niet alleen om het insemineren of het gebruik van goed bevruchtende stieren, geeft Siglinda aan. 'Het betekent ook nauwgezet, tijdig scannen en actie ondernemen als het nodig is. Iedereen bij ons kan advies geven over het verbeteren van de vruchtbaarheid.'

Regionaal werken met een internationaal pakket.

Met stieren van alle denkbare rassen en uit alle delen van de wereld is het aanbod bij K.I.-Zuidwest Friesland mega. De toppers uit Nederland, Duitsland, Frankrijk, Canada en Amerika staan gebroederlijk op de kaart. En dat geldt ook voor HF-stieren, Fleckvieh, Brown Swiss, Belgische blauwen en de Speckle Park. De keuze is reuze en internationaal, maar werken doen we het liefst regionaal.

"We werken met korte lijnen en grote betrokkenheid!"

SIGLINDA DE VRIES

De vrouw achter K.I. Service Z.W. Friesland

Wat ben ik 'grutsk' op ons team van K.I.-Zuidwest Friesland. Niet alleen omdat de drachtpercentages dankzij hun vakmanschap en inzet super zijn. Ik ben vooral trots omdat we een ploeg mensen op de weg hebben die service hoog in het vaandel heeft staan en dat eigenlijk ook heel vanzelfsprekend vindt. We werken met korte lijnen en een grote betrokkenheid, we snappen waar het om draait bij u op het melkveebedrijf en we dragen daar graag een steentje aan bij.

De laatste jaren is er veel veranderd in onze sector, ook bij ons. Maar we hebben – net als u – niet stilgezeten. Het werd dan ook hoog tijd om het team van K.I.-Zuidwest Friesland in het zonnetje te zetten. Om eens nader kennis te maken met de mannen – en die éne vrouw – die bij u op het erf komen. Verschillende persoonlijkheden, achtergronden en dienstjaren, maar met dezelfde gedreven instelling om samen met u te werken aan een goede vruchtbaarheid van de veestapel. Of het nu over insemineren, scannen, baarmoeder schoonmaken, spermaverkoop, over stieradvies of allerhande doe-het-zelf ki-spullen gaat, ons team staat voor u klaar!

"Ik ben 'grutsk' op ons team!"

ONZE INSEMINATOREN:

Wouter is de benjamin uit ons team en werkt sinds februari 2023 bij K.I.-Zuidwest Friesland. Hij werd niet als boerenzoon geboren, maar heeft wel des te meer interesse in de agrarische sector. 'De omgang met de koeien en de grote variatie aan ondernemers', noemt hij als leukste aan zijn job waar hij in de toekomst nog wel groeimogelijkheden voor zichzelf ziet. 'Ik wil wel graag leren scannen en ET-werk lijkt me ook leuk.'

Hij vindt het een sport om **'betere resultaten dan zijn collega's te halen.'** En voor zijn veehouders heeft deze enthousiaste jongeman ook nog wel een tip: **gebruik een goede stier, ook al kost ie wat meer.** Uiteindelijk melk je daar ook betere koeien. Van die beste koeien krijgt Wouter weer goede zin. 'Ik ben er trots op wanneer ik zulke beste koeien weer mag insemineren.'

"De omgang met de koeien en grote variatie aan ondernemers."

WOUTER KROON

**JELLE
STELLINGWERF**

Toen Jelle Stellingwerf van school kwam kon hij op verschillende plekken terecht om te werken. Al snel maakte hij de keuze om te gaan insemineren en dat groeide vrij snel uit naar een 80% baan als inseminator. **'Het insemineren past heel goed bij het werk op het bedrijf thuis.'**

De toekomstige bedrijfsopvolger is vier jaar geleden bij K.I.-Zuidwest Friesland begonnen. Insemineren, maar ook tocht- en drachtcontrole en het uitspoelen van baarmoeders hoort bij zijn werk. 'Het verdient leuk en ondertussen zie ik ook hoe het op andere bedrijven draait.' Even een praatje maken is aan Jelle ook wel besteed. 'Maar een verkoper ben ik niet hoor', zegt hij resoluut. Praten over vruchtbaarheid doet hij des te meer. 'Dat heeft op elk bedrijf aandacht.' En dat geldt ook voor het bedrijf thuis met 180 koeien. **'Het praat makkelijk, ik snap boeren, koeien en vruchtbaarheid.'** En ondertussen kan hij ook ervaring aan het lijstje kwaliteiten toevoegen. 'Toen ik inseminator werd insemineerde ik thuis al een jaar. Maar inmiddels heb ik heel veel meer snelheid en handigheid gekregen. Bij een moeilijke koe kon ik nog weleens staan prutsen, maar inmiddels heb ik handelingssnelheid zoals dat heet. Dat helpt om betere resultaten te halen.'

WILLEM BAUKE SIEPERDA

‘Inseminator worden, zou dat wat voor je zijn?’ Het is zo’n tien jaar geleden dat Willem Bauke Sieperda deze vraag gesteld kreeg. ‘Insemineren deed ik thuis ook wel en het leek me wel wat om van hot naar her te rijden naar de melkveebedrijven.’ Het bleek een schot in de roos. ‘De contacten met de collega-veehouders vind ik het leukst aan het werk.’

“Als ik geen praatje meer kan maken, dan houd ik er meteen mee op.”

Volgens Willem Bauke is er in tien jaar eigenlijk niet veel veranderd in zijn vak als inseminator. ‘Je ziet dat de éne generatie het van de andere generatie overneemt, ze proberen soms zelf het insemineren op te pakken en dat begrijp ik wel. En als het niet lukt of de resultaten zijn minder kun je ons gewoon weer bellen’, klinkt het nuchter. Helaas is Willem Bauke bij K.I.-Zuidwest Friesland aan het afscheid nemen. Hij gaat vanaf 2024 helemaal thuis op het bedrijf met 110 melkkoeien aan de slag. ‘Nee, er komt geen groot afscheid, doe maar normaal. Maar de contacten ga ik wel missen’, geeft hij aan. Dus als het nodig mocht zijn wil hij nog wel een keertje bijspringen? **‘Ja, als ze een dagje omhoog zitten kunnen ze me bellen.’**

LEO BONNEMA

Met geboortjaar 1960 is Leo de nestor van het gezelschap inseminatoren bij K.I.-Zuidwest Friesland. Hij heeft al zo’n 40 jaar ervaring. **‘Het is een prachtig vrij beroep, ik ben geen 8 tot 5 type’**, aldus Leo die ooit – in de vorige eeuw – bij het FRS begon als monsternemer en kalverschetser.

“De boeren kennen ons en wij kennen onze boer.”

Hij kan verhalen vertellen over de introductie van de gele I&R oormerken, de proeven met chips en bolussen, en hij heeft ergens op zolder nog een oude unster – een hangweegschaal – liggen waar de melk in gewogen werd voor de melkcontrole. Er is veel veranderd, ook bij het insemineren van de koeien. ‘In het begin hadden we een pieper. Dan werd ik opgepiept en moest je bij de volgende boer vragen of je even de telefoon mocht gebruiken.’ Inmiddels gaat alle communicatie via de telefoon. ‘Ik krijg op de app de routes door en via de telefoon worden de inseminaties verwerkt’, aldus Leo die aangeeft dat veehouders ook rechtstreeks met hem bellen en appen. ‘Dat kan in zo’n klein team heel goed. **De boeren kennen ons en wij kennen onze boeren. We hebben korte lijnen en een hoog serviceniveau.**’ En vooral dat persoonlijke contact vindt hij een van de mooiste kanten van zijn vak.

En dat het dan niet altijd goed nieuws is weet hij ook uit ervaring. ‘De MKZ, de superheffing en nu de stikstof, uiteindelijk komt overal wel weer een oplossing voor. Het gaat altijd door.’

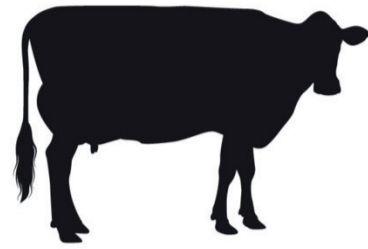

TJITZE HUITEMA

Vrijheid en zelfstandig werken, zo typeert Tjitze in een paar woorden zijn werk als inseminator bij K.I.-Zuidwest Friesland. ‘**Het is prachtig werk, en de praatjes die ik met de veehouders onderweg heb maken het extra leuk.**’ En dan gaat het niet alleen maar over koetjes en stieren.’

Voor hij inseminator werd was Tjitze bedrijfsverzorger, werkte bij een boer én was hij oud-ijzerboer. ‘Koeien insemineren deed ik al, maar nu ik het fulltime doe heb ik aan ervaring geen gebrek.’ Zijn veehouders bevinden zich in een grote kring rondom de regio Gaasterland en in de toekomst zullen ze Tjitze nog wel vaker zien. ‘Ik ben me aan het bekwamen in het scannen van de koeien. Ja, ik sta er open voor om meer te leren.’ Wanneer heb jij een goede dag Tjitze? **‘Wanneer alle koeien die ik heb geïnsemineerd ook drachtig zijn geworden.’**

VAN KOE

STAP 1 TOCHTDETECTIE

Drachtig worden begint bij een goede tochtdetectie. Daarbij kunt u hulp gebruiken van een tochtdetectiesysteem dat ervoor zorgt dat ook bij druk werk op het land en 's nachts de tochtige koeien herkend worden.

STAP 2 - INSEMINEREN

Onze inseminatoren zijn op en top koeienmensen die maar één doel hebben: zoveel mogelijk koeien drachtig maken. Dat doen ze in twee rondes per dag, van 6 uur 's morgens en 's middags vanaf 14.30 uur tot 19.00 uur tijdens de tweede ronde. Als extra service komen we wat later in de middag zodat uw koeien lekker de hele dag buiten kunnen weiden. Wel zo gemakkelijk. Verder helpen we met tocht en dracht voelen en baarmoeders uitspuiten. Op zondag starten we om 6.30 uur met één ronde.

STAP 3 - SCANNEN

Vanaf 30 dagen na inseminatie scannen we uw koeien en weet u snel welke er drachtig zijn en welke niet.

VRUCHTBAARHEIDSSPECIALIST
GERM HOEKSTRA

'Ik kom nog wel in de brochure toch?' Na 15 jaar fulltime insemineren en vruchtbaarheidsbegeleiding neemt Germ op 1 mei 2024 afscheid van K.I.-Zuidwest Friesland. Nou ja, afscheid. 'Als het nodig is ben ik er weer hoor', zegt hij vol enthousiasme. 'Ik kan toch niet zo goed 'nee' zeggen.' Germ gaat verder op het ouderlijkbedrijf met 130 melkkoeien zodat zijn ouders een stapje terug kunnen doen, maar. Hij startte in 2009 als inseminator, het jaar dat de boeken inging met de laagste melkprijs ooit. En het jaar dat er een stevige winter was. 'Mijn eerste winter als inseminator betekende meteen twee tot drie maanden ploeteren door de sneeuw.' Het was ook de tijd dat er nog geen Google Maps bestond. 'Ik zat in de auto met de kaart op schoot, met daarop de kruisjes waar alle boeren woonden.' Het werken als inseminator en vruchtbaarheidsspecialist heeft zijn leven 'verrijkt', zegt hij zelf. 'Toen ik begon was ik een stil jongetje, ondertussen ben ik echt een mensenmens.' Naast het insemineren kent ook het scannen, de tocht- en drachtcontrole geen geheimen meer voor hem. 'Met scannen breng je de info van de koe bij de klant, daar valt voor veehouders nog veel winst te halen.'

TOT KALF

STAP 4 - PARINGSADVIES

Consequent en doelgericht fokken? Met ons paringsadvies komt u verder en bereikt u uw doel sneller, bovendien met een lage inteelt. Basis is uw fokdoel: welke koe wilt u melken? Wat vindt u belangrijke eigenschappen en hoe haalt u het meeste rendement? Wij denken en werken met u mee, kritisch en positief, om de veestapel het fundament in uw bedrijf te maken.

STAP 5 - SPERMA

We hebben de beste stieren uit de hele wereld in het vat. Rood- en zwartbont, uit Nederland, Amerika, Frankrijk of andere delen van de wereld, rassen om mee te kruisen, vleesstieren in verschillende breedtes en kleuren, super bevruchters, gesekst of conventioneel, extra laag geprijsde rietjes, met gewilde aAa-codes, met of zonder horens, sterk in productie, in exterieur, in gezondheid of allround vererfers: wij hebben alles wat u wenst in het vat! Naast onze standaard stierenkaart hebben we op aanvraag een aAa-kaart en een TPI-kaart beschikbaar.

STAP 6 DOE-HET-ZELF

Doe-het-zelf K.I.
U wilt niet misgrijpen, dus wij zorgen ervoor dat u alles bij de hand heeft om de koeien succesvol te insemineren. Pistoletten, glijmiddel, spoelhulzen, pincetten...we hebben het allemaal op voorraad. Oh ja, voor stikstof, dipbekers en kalverbodywarmers bent u bij ons ook aan het juiste adres.

EVEN VOORSTELLEN ...

... ONZE VERKOPERS

JURJEN VAN DIJK

Bijna twee jaar hoort Jurjen inmiddels bij het team van K.I. Zuidwest Friesland. Naast het melkveebedrijf thuis is het 'leuk om er wat bij te doen.' Zo pakte hij al snel de verkoop mee. **'Ik probeer goed te luisteren naar wat de klant wil en help daar dan stieren bij uitzoeken'**, beschrijft hij zijn werkwijze. Dat zijn niet altijd genomie stieren merkt hij. 'Veehouders kiezen ook nog heel graag voor de bewezen fokstieren. Je kunt je geen missers veroorloven bij de vaarzen en bij fokstieren weet je wat je krijgt.' Ook merkt hij dat vooral stieren die gehalten doorgeven gewild zijn. 'We hebben veehouders met veel gras in het rantsoen, dan wil je geen extreme melkkoeien.' Om koeien met balans te fokken en dus een goede match te maken tussen koe en stier gebruikt Jurjen thuis op het melkveebedrijf het aAa-systeem. **'Om koeien met balans te fokken en dus de goede match te maken tussen koe en stier, helpen we boeren met ons paringsadviesprogramma.'** Dat zorgt ervoor dat de klant met zijn veestapel vooruit boert.

Met meer dan 30 jaar ervaring is Roelof een oude rot in het vak. Hij weet van fokkerij, van koefamilies en koehandel. Voor K.I. Zuidwest Friesland bezoekt hij vooral nieuwe klanten en die krijgen alleen stieren aangeboden waar Roelof zelf achterstaat. 'Eigenlijk ben ik te oud om alles te verkopen. Mijn voorkeur gaat wel wat uit naar de Amerikaanse stieren.' Regelmatig gaat hij zelf kijken aan de andere kant van de oceaan. 'Dan zie ik koppels van 400 vaarzen van verschillende vaders en toch heel uniform, dan vraag ik wel naar de strategie.' Heb een doel en een visie voor de fokkerij en houd daaraan vast, adviseert hij. 'En kijk naar de onderbalkcijfers, die geven een eerlijk beeld.' Nog een tip: een goede stier mag best wat duurder zijn. **'Als je een goede vaars melkt dan ben je dat tientje extra per rietje al snel weer vergeten.'**

ROELOF DEKKER

KLAAS VISSER

Geen veehouder is hetzelfde weet Klaas over zijn boeren te vertellen. 'Gehalten willen ze eigenlijk allemaal wel graag bij de stierenkeus meenemen, maar de één wil ook melk erbij terwijl een ander voor exterieur gaat of dochtervruchtbaarheid in de selectie meeneemt.' De kunst voor Klaas is om in de lange reeks van stieren de best passende te kiezen. **'Dat begint dus bij het fokdoel, wat wil je als veehouder?'** Het antwoord weet hij inmiddels bij de meesten wel en dan is het ook belangrijk om dat fokdoel voor langere tijd consequent vast te houden. Dat kan wat hem betreft met fokstieren, maar ook met genomie stieren. 'Zelf ben ik nog wel van de Amerikaanse genomie stieren, die hebben een hogere betrouwbaarheid.' Naast de verkoop is Klaas overigens ook om het weekend nog onderweg om te insemineren. 'Ja, dat is een hele mooie combi. Ik heb mooi afwisselend werk.'

TJEERD-SIETZE KUIPER

Ondernemen bij K.I.-Zuidwest Friesland doet Siglinda samen met haar man Tjeerd-Sietze. Eén dag in de week gaat hij de weg op, de rest van de week is hij bedrijfsleider op een melkveebedrijf met 250 koeien in de Noordoostpolder. 'Voor insemineren ben ik te ongeduldig', weet hij van zichzelf. 'Maar aan adviseren heb ik echt aardigheid gekregen, zowel bij grote als kleinere bedrijven', geeft Tjeerd-Sietze aan. **'Elke veehouder is een potentiële klant. We praten over stieren, maar ook over andere dingen op het bedrijf.'** Het mooie is dat iedere boer een probleemloze koe wil die gezond oud wordt en een hoge levensproductie haalt, noemt hij. 'En toch kiezen ze allemaal andere stieren die bij hun bedrijf en bedrijfsvoering passen. Die diversiteit maakt het juist zo boeiend.'

WOORD VAN DE KLANT

Eigenlijk is melkveehouder Henk de Boer uit Hieslum nog maar een paar maanden klant bij K.I. Zuidwest Friesland. 'Een aantal stieren uit het pakket sprak me aan en de dochters lieten bij de 305-dagen lijsten ook mooie producties zien.' Henk zoekt koeien die niet te groot zijn en niet te smal. 'Gezonde koeien waar je weinig gedoe mee hebt', vat hij samen. 'En ik heb een voorkeur voor fokstieren die zich bewezen hebben.' Bij het maken van de paringen bij de 75 koeien krijgt hij hulp van Siglinda en Jurjen. **'Ze weten wat hier in de stal loopt en wat erbij past.'** En er is nog een reden waarom Henk overstapte, namelijk het tijdstip van de tweede inseminatieronde. 'Die ligt wat later in de middag, rondom melkerstijd. Dat past qua arbeid mooi en de koeien hoeven niet lang vast te staan.' De melkveehouder heeft de indruk dat de koeien ook beter drachtig worden, gezien het inseminatiegetal van 1,52 het laatste kwartaal. 'Wat later in de tocht en in alle rust haal je de beste resultaten.'

Henk en Agnes de Boer:

"Later in de middag insemineren werkt wel zo prettig."

Peter en Demelza Schaap:

"We vinden stieren die we bij anderen niet vinden."

'Als het goed is blijven wij trouw klant.' Johannes Beukens uit Nijemirdum nemen al vanaf het eerste uur sperma en inseminatiediensten af bij K.I. Zuidwest Friesland. 'Ook na de overname door Siglinda gaat het heel goed, dus wij zijn dik tevreden.' **Het fokdoel van de 170 koeien is net als de zakelijke relatie zo stabiel als een huis.** 'Ik hou van een simpel systeem en een boerenkoe die tegen lage kosten melk produceert.' Gehalten zijn belangrijk en stieren die dat leveren krijgen kansen. 'Shoppen bij één leverancier geeft dan rust', aldus de melkveehouders. 'Het draait om vertrouwen en dat is er. Als ze de prijzen maar scherp houden', voegen ze lachend toe. 'Dan hebben wij geen reden om te wisselen.'

Johannes en vader Gert Beukens:

"Wat goed is blijft."

De rolverdeling in de fokkerij bij de maatschap Schaap-Dijkstra in Eesterga is goed verdeeld: Peter doet het insemineren, met regelmatige hulp van de inseminatoren van K.I. Zuidwest Friesland, en vriendin Demelza zegt wat erin moet. 'Ik bekijk alle koeien en zet de verbeterpunten op papier', beschrijft Demelza haar werkwijze in de veestapel van 140 koeien. 'Bij de stieren kijk ik juist naar hun sterke punten en zo maak ik de combinaties.' Een kleine, brede koe met goede gehalten presteert bij de melkveehouders het best. 'We zijn wel extra scherp op het eiwitgehalte', geeft Peter aan. Daarmee kregen roodbonte stieren – ook vanwege de frisse bloedvoering – kansen. 'We hebben veel Anreli en Jacuzzi-bloed gebruikt. Pas geleden hebben we Ramsey rietjes gekocht, voor kleinere en krachtige koeien', geeft Demelza aan. 'We vinden bij K.I. Zuidwest Friesland stieren die we bij anderen niet vinden.'

Om de vruchtbaarheid scherp te volgen komt de scanner elke 14 dagen. 'Woensdags klokslag om 8 uur, daar kan je van op aan', aldus Peter die de betrouwbaarheid en de kennis van de inseminatoren en scanners roemt. **'En ze geven ook goede tips voor het gebruik van stieren.'** Het resultaat van de inzet van Peter en Demelza mag er zijn. 'We zijn de afgelopen jaren zo'n 1500 liter melk gestegen.'

Gespot: Speckle park

- KLEURIG VLEESVEE
- HOORNLOOS
- ZEER GOEDE BEVRUCHTERS
- GEWELDIGE GROEIERS

In de kalverhokken zijn ze niet te missen: de kalveren van de Speckle Park stieren. Met witte haren over de rug en de onderkant van hun buik en zwarte koppies of witte koppies met zwarte oren, ogen en neus. Heel soms zijn ze ook egaal zwart. Dit bijzondere pallet aan kleuren dankt de Speckle Park aan de samensmelting van drie vleesrassen: Teeswater Shorthorn, Aberdeen Angus en een (onbekend) Engels ras.

In de gebruikskruising zijn de 'spikkels' populair. De kalveren zijn 35-40 kilo en worden gemakkelijk geboren en – ook prettig – de Speckle Park stieren zijn zeer goede bevruchters. De kalveren hebben een rustig karakter, zijn 100% hoornloos en harde groeiers. Daarbij is hun vlees lekker mals gemarmerd.

HERKENBAAR OP DE WEG!
Heb jij onze nieuwe auto al gespot?

COLOFON

Uitgegeven door:
K.I. Service Z. W.
Friesland
December 2023
eenmalige editie
Tekst: Siglinda de
Vries & Alice Booij
Fotografie: Johanna
Faber
Vormgeving: Freija
Bouma

**SCAN VOOR
WEBSITE &
STIEREN-
KAART**

EMAIL: INFO@KI-ZWF.NL | TEL. 0514-582 453 | WWW.KI-ZWF.NL